

Posudek diplomové práce

Název: *Rozdíl v organizaci volnočasových aktivit v rámci dětského domova a dětského domova se školou*

Autor: *Bc. Veronika Čumlová*

Diplomová práce Veroniky Čumlové zapadá svým tematickým zaměřením velmi dobře do profilu studijního oboru pedagogika volného času. Ačkoliv byly na toto téma už realizovány kvalitní diplomové práce (např. KOŘÁNOVÁ, Jarmila. *Komparace volnočasových aktivit v zařízeních pro děti s nařízenou ústavní výchovou z hlediska variability nabídky*. České Budějovice: TF JU, 2011), jedná se o trvale aktuální téma, které poskytuje dostatek materiálu k výzkumu.

Struktura práce není dostatečně přehledná. První tři kapitoly jsou spíše teoretické (s. 9-24) a obsahují spíše jen prezentaci základních pojmů a řadu – dle mého soudu – nadbytečných a místy i nepřesných informací.

Není mi například zcela jasné, proč je do práce zařazena kap. 1.4 *Statistika umístování dětí do náhradní rodinné péče*, když práce má pojednávat pouze o dvou konkrétních formách zařízení, do nichž jsou – na základě českých legislativních norem – umístovány ty děti, pro jejichž zdravý vývoj je takové opatření nezbytné. Místo poměrně rozsáhlé kapitoly by stačil stručný přehled, který by ukázal skutečný rozsah problematiky. Podobně kap. 2.1-2.3 považuji za mírně nadbytečné. Zde by stačila pouze pracovní definice volnočasových aktivit, případně vysvětlení důvodů, proč se odborně zabýváme touto oblastí.

V 3. kapitole není jasné, jak autorka chápe pojmy „pedagog“ a „vychovatel“ a rozdíl mezi nimi. Rovněž je zarážející tvrzení, že děti potřebují volnočasové aktivity proto, aby neměly „dostatek času a prostoru k vykonávání delikventních činností, kterou mají často zafixovanou ve vzorcích chování svých rodin“ (s. 25).

Za stěžejní kapitolu teoretické části považuji 4. kapitolu, která podává dobře strukturovaný přehled o zkoumaných zařízeních ústavní výchovy. Přehled mohl být ještě vylepšen zestručněním popisu zařízení a použitím tabulek. Důležité faktické informace obsahuje krátká pátá kapitola (1 strana!). Druhou polovinu textu práce (s. 34-76) věnovala autorka empirickému šetření a jeho vyhodnocení. Původní záměr výzkumu, zejména výběr vzorku (stejný počet ze čtyř různých zařízení), se mi jeví velmi dobrý. Leč při jeho realizaci se projevil některé metodické nedostatky:

- autorka diplomové práce považuje provedený rozhovor za „nестandardizovaný“, ačkoliv respondenti museli odpovídat na více méně uzavřené otázky (na 10 ze 14 otázek je možné odpovědět buď ano/ne anebo strohými údaji); jedná se tedy o *standardizovaný rozhovor*,
- k práci nejsou připojeny přepisy rozhovorů, takže nelze rozlišit, které informace obsažené v kazuistikách získala autorka při rozhovoru a které získala jiným způsobem,
- o rozhovorech s pracovníky zařízení je v práci obsaženo jen minimum informací,
- pozorování zařízení je velmi stručné, málo strukturované, a proto málo vypovídající,
- při zpracování rozhovorů nebyla použita žádná ze standardních metod obsahové analýzy (IPA, kódování, zakotvená teorie).

Přes uvedené nedostatky je třeba konstatovat, že se autorce podařilo naplnit cíl práce – zjistit rozdíly mezi volnočasovými nabídkami a jejich hodnocením ve sledovaných zařízeních ústavní výchovy.

Po stránce jazykové je práce na dobré úrovni. Autorka prokázala schopnost správně a samostatně formulovat vlastní postupy. Vnější vzhled práce je v pořádku, stejně jako její formální úroveň. Seznam použité literatury je naproti tomu poměrně chudý.

Práce je zajímavá, ale celkový dojem ruší některé nepřesnosti. Zdá se, že autorka velmi volně nakládá s převzatými informacemi, takže se pak mohou objevit neobhajitelná tvrzení, jako například: *don Bosco „uvádí, že děti v dětském domově a dětském domově se školou potřebují volnočasové aktivity k rozvoji své osobnosti“* (s. 7) apod.

Celkové hodnocení práce není snadné: na jedné straně se autorce podařilo získat řadu důležitých informací o volném čase ve vybraných ústavních zařízeních, na druhé straně je práce poznamenána jak obsahovými, tak i metodickými nedostatky. Vzhledem k splnění základního cíle **doporučuji** předloženou práci k obhajobě. S ohledem na výše uvedené připomínky – přes respekt k úsilí autorky – nemohu navrhnout lepší hodnocení než **dobře**, v případě výborné obhajoby **velmi dobře**.

České Budějovice, 30. 6. 2017

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
oponent